

Adı Soyadı: Sınıf / No:

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Puan	16	18	16	16	18	16	100

6 açık uçlu / kısa cevaplı soru · 100 puan. Yanıtlarında istenen işlem, gerekçe ve kanıtı göster.

Yazılı provasıdır. Okulunun seçtiği senaryoyu kontrol et.

1. Sorunun türü değişince · 16 puan

Bir okulda iki soru tartışılıyor: “Kütüphane bu hafta kaç saat açık kaldı?” ve “Kütüphaneden herkesin eşit yararlanması ne demektir?”

Hangi sorunun felsefi sorgulamaya daha açık olduğunu açıklayınız. Öteki sorudan farkını belirtiniz; seçtiğiniz soruyu derinleştirecek bir alt soru yazınız.

2. Sorgulama nasıl gelişir? · 18 puan

Düşünce tarihine ilişkin bir ders notunda şu iki tutum karşılaştırılıyor: Bir tutum doğa olaylarını yalnız aktarılan anlatılarla açıklar ve anlatıyı sorgulatmaz. Diğer tutum açıklama için tutarlı gerekçeler arar, itirazları tartışır ve gerektiğinde görüşünü değiştirir. Bu metin iki tutumu karşılaştırmak için hazırlanmış bir ders özetidir.

İkinci tutumun felsefi düşüncenin gelişimine nasıl katkı sağlayabileceğini iki özelliğiyle açıklayınız. “Felsefenin gelişmesi, geçmişteki bütün düşüncelerin değersizleşmesidir.” sonucunun bu metinden çıkıp çıkmadığını gerekçelendiriniz.

3. Hızlı karar ve gerekçe · 16 puan

Bir okul kurulu “Telefonlar ders süresince toplansın.” önerisini tartışıyor. Bir üye yalnız uygulamanın hızlı olup olmadığına bakıyor; diğeri özgürlük, sorumluluk ve öğrenme hakkı kavramlarını sorguluyor.

Felsefi düşüncenin bu karara sağlayabileceği iki katkıyı açıklayınız. Kurulun tartışmasına yönelik bir felsefi soru kurunuz. Telefonların mutlaka toplanması ya da mutlaka serbest olması yönünde karar vermeniz gerekmiyor.

4. Aynı sözcük, farklı anlam · 16 puan

İki öğrenci “özgürlük” üzerine konuşuyor. İlki “Özgür olmak, aklıma gelen her şeyi yapmaktır.” diyor. İkincisi “Özgür olmak, seçenekleri anlayıp sorumluluğunu üstlenerek karar verebilmektir.” diyor.

Anlam farkının düşüncelerin çatışmasına nasıl yol açtığını açıklayınız. Tartışmayı verimli kılmak için sorulabilecek bir kavram açıklama sorusu yazınız; düşünme ile dil arasındaki ilişkiyi bu örneğe bağlayınız.

5. Öncül ve sonuç · 18 puan

Bir öğrenci şu argümanı kuruyor: “Bütün memeliler omurgalıdır. Yunuslar memelidir. Öyleyse yunuslar omurgalıdır.” Başka biri “Sonuç doğruysa argümanın biçimini incelemeye gerek yoktur.” diyor.

Argümanın öncüllerini ve sonucunu ayırınız. Çıkarımın biçimsel geçerliliğini açıklayınız; bir sonucun doğru olması ile çıkarımın geçerli olması arasındaki farkı belirtiniz.

6. Hızlı genelleme · 16 puan

Deniz, okulun bahçesinde görüştüğü üç arkadaşının e-kitap okumayı sevmediğini öğreniyor ve “Bu okulda hiçbir öğrenci e-kitap sevmez.” sonucuna varıyor.

Öncül ve sonucu yazınız. Sonucun kapsamının kanıtla uyuşup uyuşmadığını açıklayınız. Daha ölçülü bir sonuç ve araştırmayı geliştirecek bir adım öneriniz.
